ديـني لاربنوونه

Ketabton.com

ليكنه اوترتيب: فهيم الله

بسمـ الله الـرحـمـن الـرحـيـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

السلام علیکم قدرمنو لوستونکو!

دغه کتاب چې په ډېر آسانه او عام فهمه ژبه راټول شوی کولی شي ستاسو په علم کې په ډېر کم وخت کې ډېر زيات معلومات اضافه کړي دا چې ژوند ډېر لنډ دي او د مرګ هيڅ پته نه لګي نو بايد چې مونږ اوتاسو خپل ژوند کې کوښښ وکړو چې نيک اعمال زيات کړوخپل ژوند دالله جل جلاله او دالله جل جلاله د رسول صلی الله عليه وسلم په اطاعت کي تېر کړو او هېڅ کله دالله جل جلاله او دالله جل جلاله درسول صلی الله عليه وسلم نافرماني ونه کړو.

زه دغه کتاب ټولو هغه ملګرو او دوستانو ته ډالۍ کووم چې د کتاب سره اشنايي لري او د تر پايه لوستلو دعا ورته له خپل رب څخه غواړم.

يادونه: د دغه کتاب ليکنې اکثره د ځينو معتبرو اسلامي کتابونو لکه (رياض الصالحين) څخه راخيستل شوي او کوښښ شوی چې د بېلابېلو کتابونو څخه مهم موضوعات راټول او ستاسو خدمت ته وړاندې شي

موضوع: د ډېر سلام اچولو ګټه

رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلی دي تاسو جنت ته ننوتلي نشي ترڅو چې مومنان نشي اوتاسو مومنان نشي کيدي ترڅو چې يوبل سره محبت او مينه ونکړي ايا تاسو ته يو داسي عمل ونښايم چې هغه کله وکړي نو ستاسو مينځ کې محبت پيداشي هغه په يوبل باندي سلام اچول دي.

صحيح النسائی[۲۷۴/۱]

د عمار بن ياسر رضی الله عنه وينا مبارکه ده دري شيان او صفات دي چا کې چې دا راغلل نو ګويا هغه ايمان حاصل کړ:

(۱)خپل ځان سره انصاف کول

(۲)خلکو باندي ډېر سلام اچول

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳)د غربيي سره سره الله جل جلاله لاره کې خرچه کول

[مسلم حديث/۵۴]

عبد الله بن عمرو رضی الله عنه فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم ته يوکس راغلو او پوښتنه يي وکړه چې کوم عمل تولونه بهتره او افضله دي؟نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې ټولو نه بهتره عمل دا دي چې خلکو باندي خوارک کول او سلام اچول په چا چې پيژني يا يي نه پيژني:

[صحيح البخاری قبل الحديث/۲۸موقف معلق]

• اخلاق

حضرت ابو ثعلبه رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمائيلي دي چې د قيامت په ورځ به ماته ټولونه عزيز اومحبوب اونزدي خلک هغه وي کوم چې تاسونه زيات خوش اخلاقه وي او د ټولو نه زيات لري اوبدترين خلک به هغه وي کوم چې بد اخلاقه وي. (مشکوات)

د حضرت ابو درداء رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم اوفرمائيل چې دقيامت په ورځ به د مؤمن په ترازو کې د ښه اخلاقو نه زيات دروند هيڅ څيز نه وي.(ابوداؤد)

د حضرت جابر رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عيله وسلم اوفرمائيل چې په تاسو ټولوکې ماته زيات محبوب او دقيامت په ورځ ماته د ټولو نه نزدي هغه خلک وي د چاچې اخلاق زيات ښه وي.(ترمذي)

د حضرت جابر بن عبدالله رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمائيل چې ښه اخلاق د الله جل جلاله د رحمت رسی ده چې د يو انسان په پوزه کې وي او دويم طرف يی د فرشتې په لاس کې وي چې هغه فرشتې دغه کس د خير طرف ته راکاږي او خير يي جنت بوځي او بد اخلاقي د عذاب رسی ده چې د يوکس په پوزه کې وي او دويم طرف يي د شيطان په لاس کې وي چې هغه دغه کس شر طرف ته راکاږي او شر يي دوزخ ته بوځي.(تنبيه الغافلين)

د حضرت عائشة رضی الله عنها نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم اوفرمائيل چې مسلمان د ښو اخلاقو په وجه د هغه سړي درجه حاصلوي څوک چې ټوله شپه عبادت کوي او د ورځي ټوله ورځ روژه وي.(ابودؤد)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت انس رضی الله عنه فرمايي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم لس کاله خدمت وکړو او په دي دومره موده کې یی ماته اُف قدر هم نه دي ویلي او نه یي راته دا فرمائیلي دي چې دا فلانئ کار دي ولې نه دي کړي او نه یی راته دا فرمائیلي دي چې دا فلانئ کاردي ولي کړي دي.(بخاري او مسلم)

د انس بن مالک رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم په اعتبار د اخلاقو سره د ټولو خلکو نه غوره ؤو.

(بُخاري اومُسلم)

حضرت نواس بن سمعان رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه د نېکئ او بدي په باره کي پوښتنه وکړه نو وي فرمایل،چې نېکئ ښه اخلاق دي او ګناه هغه ده،چې د هغي نه دي په زړه کې خطره پيداشي او تا ته ښه نه ښکاري،چې د هغي نه دي خلک خبر شي.

(مسلم)

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمائیل،په مسلمانانوکې د ټولونه زیات د پوره ایمان خاوند هغه کس دي چې د چا اخلاق ډېر ښه وي او تاسو کې د صفت قابل هغه کس دي،چې د چا خپلو ښځو سره سلوک ښه وي.

(ترمذی)امام ترمذی رح وایي،چې دا حدیث حسن صحیح دي.

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمایی چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائیلي اوریدلي دي چې مؤمن بنده د خپلو ښو اخلاقو په ذریعه د پرله پسي همیشه روژه نیونکي عبادت کونکي نه زیاته درجه حصلوي شي.

(ابوداود)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه پوښتنه وکړاي شوه،جنت ته په کومو څیزونوسره زیات خلک داخلیږي نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمائیل،چې د الله تعالیٰ نه ویري او ښو اخلاقو سره او دا پوښتنه تري وکړاي شوه چې اورته په کومو څیزونو سره کوم زیات خلک داخلیږي نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،چې د خولي او دعورت په وجه.(ترمذی)

ترمذي رح وایي چې دا حدیث حسن صحیح دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت عبدالله بن عمروبن عاص رضی الله عنهم وايي چې رسول الله صلی علیه وسلم به قصداً او په خطا دواړو سره څه بده خبره د خولي نه ويستله او نه به يي خوښوله نبی کريم صلی الله عليه وسلم به فرمايل تاسو کې ښه بنيادم هغه دي چې د هغه اخلاق ښه وي.

(بخاری اومسلم)

الله جل جلاله دي مونږ ته توفيق راکړي چې بد اخلاقي له ځانه اوباسو او ښه اخلاق په ځان کې پيداکړو اوالله جل جلاله دي مونږ د نېکو اخلاقو خاوندان جوړکړي چې په دنيا کې د غمونواو لانجو نه بچ ژوند تېر کړو او په اخرت کې جنت ته لاړشو.

امين.

• تکبر

د حضرت عبدالله رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې هغه کس به جنت نه ځي د چا په زړه کې چې د زري برابر هم تکبر وي.

(مسلم)

حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روايت دي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې د چا په زړه کې لږ هم کبر وي،هغه به جنت ته نه داخليږي بيا يوکس پوښتنه وکړه چې يو سړي دا غواړي،چې لباس يي ښه وي او پيزار يي ښه وي ايا دا هم تکبر کې داخل دي)؟نو نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل،الله تعالی خايسته دي اوخايسته والی اوپاکوالي خوښوي او دا کبر نه دي کبر دي ته وايي چې د ځان لويي ګڼړو په وجه د حق نه انکار وکړي او نور خلک سپک او ذليل ګڼړي.

(مسلم)

(يعني حق نه منل او حق ويونکي خلک سپک ګڼل)

رسول الله صلی الله عيله وسلم فرمايلي دي چې دري اشخاص داسي دي چې الله جل جلاله به د قيامت په ورځ له هغوي سره خبري نه کوي او رحمت په نظر به ورته نه ګوري او هغوي لپاره دردناک غذاب دي ۱ـ زناکار بوډا ۲ـ ظالم باچا ۳سرکش متکبر.

(مکاشف القلوب)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت حارثه بن وهب رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه داسي فرمایل اوریدلي دي چې زه تاسو ته ښایم،چې دوزخ کې به کوم کسان وي هلته به ټول سرکشه،شومان او کبرجن خلک وي.

(بخاری اومسلم)

د حضرت ابوذر رضی الله عنه روایت دي چې ما رسول الله صلی الله علیه وسلم په موجودګي کې یو سړي سره تیزي خبري وکړي او هغه ته مي اوویل ای د خبشي زویه،رسول الله صلی علیه وسلم زما دا خبره واوریدله نو راته یي وفرمایل ای ابوذره هیڅ

سپین څرمن والاته په تور څرمن والا فضلیت نشته،حضرت ابوذر رضی الله عنه وایي چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د دغو خبرو په اوریدلو سره زه په زمکه وغور ځېدمه او هغه سړي ته مي وویل پاڅه او زما په مخ خپي کیږده.

(مکاشفة القلوب)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل، چې دري قسمه خلکو سره به د قیامت په ورځ الله تعالی نه خبري او نه به د ګناهونو نه پاکوي او نه به ورته د رحمت په نظر ګوري.

۱ـ بوډا زنا کونکي ۲ـ دروغجن باد شاه ۳ـ کبرجن غریب.

(مسلم)

دا رویت هم د حضرت ابوهریره رضی الله عنه دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل،الله تعالی فرمایلي دي،چې عزت زما لنګ او لویي زما څادر دي د دي دواړو په باره کې چې څوک ماسره جګړه کوي نو زه به هغه کس په عذاب کې اخته کړم.

(مسلم)

د حضرت سلمه بن اکوع رضی الله عنه نه روایت چې رسول الله صلی الله علیه وفرمایل،چې سړي ځان لوي ګڼړي،تر دي پوري چې هغه به په سرکشانو کې وشمیرل شي نو هغه څه ورته ورسي،کوم چې دغي سرکشو ته ورسیدل. (ترمذ)

امام ترمذی وایي دا حدیث حسن دي.

په بنی اسرائیلو یو کس و چې د هغه زیاتو ګناهونو په وجه هغه ته د بنی اسرائیلو خلیع ویل کیدو چې معنی یی داده(په خپلو ګناهونوسره د بنی اسرائیلو عاجزونکي)یوځل هغه په یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي انسان تير شو چي د بنی اسرائيلوعابد و د هغه په سربه وريځو سيوري کوو کله چي هغه گنهگار عابد وليده نو په زړه کي دا خبره راغله چې زه د بنی اسرائيلو بدترين انسان يم او دا بنی اسرائيلو لوي عابد دي که چرته زه له هغه سره کينم شايد الله جل جلاله په ما رحم وکړي هغه د عابد په خوا کي کيناسته د عابد په زړه کې دا خيال راغي چې زه د بنی اسرائيلو عابد يم او دا د بنی اسرائيلو بدبخت ترين سړي دي دا څنگه له ما سره يو ځاي کيناستيدي شي هغه ته شرم ښکاره شو او هغه ته يي وويل چې له دي ځاي نه پاڅه په دي وخت کې الله جل جلاله د بنی اسرائيلو د هغه وخت نبی ته وحې ولېږله چې دغه دواړو ته له نوي عبادت کولو حکم ورکړي ځکه چې ما بدبخت بخښلي دي او د عابد اعمال مي برباد

کړي دي،په دويم روايت کې راغلي دي چې د وريځو تکړه د عابد له سر نه اوچته شوه،د بدبخت په سر باندي يي سيوري اوکړو.

دا دتکبر انجام وو چې عابد تکبر وکړواو خپل ځان يي لوي وگڼلو او هغه کس ته يي په سپک نظروکتل د هغه ټول نيک اعمال برباد اوختم شو.

الله جل جلاله دي مونږ ته توفيق راکړي چې په دغوخبروباندي عمل وکړواوتکبراولوي له ځانه لري کړو.امين.

• د مور اوپلار حقوق

ايت شريف((وَاعْبُدُواْاللَّهَ وَلاَ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَنًا))(النساء)

ترجمه: عبادت کوې تاسو د الله جل جلاله او مه شريکوي له ده هېڅ شي او نيکي کوي له موراو پلارسره په نيکي کولو سره.

ابوعبدالرحمٰن عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روايت دي چې ما د رسول الله صلی الله عليه وسلم نه پوښتنه وکړه ـ چې الله تعالی کوم يوعمل ډير خوښ دي؟ نو وي فرمايل مونځ په خپل وخت کول ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم يو عمل دي؟ نو وي ويل چې موراو پلار سره ښه سلوک کوه ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم يو عمل دي؟ نو وي ويل د الله په لاره کې جهاد کول.

(بخاری ومسلم)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه فرمايي چې يو سړي عرض وکړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله عليه وسلم ماته د ټولونه ښه لايق او حسن سلوک څوک دي؟چې زه ورسره ښه سلوک وکړم)وي فرمايل مور،هغه عرض وکړو بيا څوک؟وي فرمايل مور،هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا عرض وکړو څوک؟ ويي فرمایل مور،هغه بیا عرض وکړو بیا څوک؟ويي فرمایل پلار او په یو روایت کې داسي دي(چې د هغه کس د سوال په جواب کې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ستا مور، ستا مور، ستا مور او بیا د خپل پلار سره ښه سلوک کوه او بیا چې تا ته کوم نزدي خپلوان او عزیزان وي.

(بخاری ومسلم)

ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسو الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل هیڅ یو څوي هم د خپل پلار احسانونو بدله نشي ورکولي مګر دي سره چې خپل پلار د غلامئ په حالت کي بیا مومي او احستو سره یي ازاد کړي.

(مسلم)

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل په خاور کې دي خړه شي پوزه د هغه کس،خاور کې دي خړه شي پوزه د هغه کس،دا(الفاظ یي دري ځلي وفرمایل)صحابه کرامو عرض وکړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله علیه وسلم څوک دي هغه کس)چې د چا په باره کې تاسو بد دوعا کوي ویي فرمایل هغه کس چې د چا مور او پلار دواړه یا یو له دوي نه ژوندي وي او حالت د بوډا والي ته ورسیږي او جنت ته داخل نشي(یعني د دوي خدمت ونکړي او جنت ورته لازم نشي.

(مسلم)

د حضرت ابوامامه رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ته یو سړي عرض وکړو چې په اولاد باندي د مور او پلار څه څه حق دي ارشاد وشو مور او پلار ستا د پاره جنت هم دي دوزخ هم دي(یعني که ته دوي خوشخاله ساتي نو.دوي ستا د پاره جنت دي او که سرکشي تري اختیار کړي نو ستا د پاره جهنم دي.

(ابن ماجه)

عبدالله بن عمروبن عاص رضی الله عنهم نه روایت دي چې یو سړي د نبي کریم صلی الله علیه وسلم خدمت ته راغي او وي ویل چې زه تا سره په هجرت او جهاد باندي بیعت کوم چې د هغي دا اجر اُمید د الله تعالی نه کوم نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل آیا ستا مور او پلار کې یو کس ژوندي شته؟هغه وویل،هو دواړه ژوندي دي نبی کریم صلی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

عليه وسلم وفرمايل آيا د الله تعالٰی نه د ثواب اُميد لري هغه وويل هو بيا نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل مور او پلار ته واپس لاړ شه او د هغوي خدمت وکړه.

(بخاری مسلم)

د بخاری او مسلم په بل روايت کې داسې راغلي دي چې يو کس نبی کريم صلی عليه وسلم ته راغي او جهاد کې د شريک کيدو اجزت وغښتلو نبی کريم صلی الله عليه وسلم پوښتنه وکړه چې ستا مور اوپلار ژوندي دي؟هغه وويل هو نبی کريم صلی الله عيله وسلم وفرمايل د هغوي خدمت کول ستا جهاد دي.

اسماء بنت ابوبکر رضی الله عنها نه روايت دي چې زما يوه مشرکه مور وه چې ماله د څه خواهش د پاره مکي نه مديني ته راغلي وه د رسول الله صلی الله عليه وسلم په زمانه کې نو زه د رسول الله صلی الله عليه وسلم خدمت ته خاضره شوم او عرض مي وکړ چې زما مور

څه غښتلو د پاره راغلي ده آيا زه د هغي سره څه ښه سلوک کولاي شم نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل هو هغي سره خپلولي وپاله.

(بخاری مسلم)

حضرت ابن عباس رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل هرڅوک چې سبا کړي په داسي حال کې چې د الله جل جلاله د رضا د پاره د مور او پلار تابعداروي(يعني د الله جل جلاله د حکم مطابق د مور او پلار تابعدار وي نو د جنت دروازي ده دپاره خلاصي کړي شي که چري يو کس نافرمان وي (د وور يا د پلار)نو يوه دروازه د جهنم خلاصه کړي شي او هر څوک د دوي نافرماني کې سبا کړي نو د دوزخ دروازي د ده

د پاره خلاصي کړي شي،که چري په مور او پلار کې د يو کس نافرمانی کې سبا کړي نو د(جهنم)يوه دروازه د ده د پاره خلاصه کړي شي.

يو صحابی عرض وکړو ای د الله رسول صلی الله عليه وسلم که چري هغوي ظلم کوي رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي.

(بهيقي)

تشريخ:د دي حديث نه د مور او پلار د ادب او اطاعت ډيراهميت معلوميږي مګر دومره ځان پوهول په کار دي چې د مور او پلار هر هغه حکم چې دونياوي امورو سره تعلق لري نو د مور او بلار حکم لازم دي مګر دا خبره بيله ده چې يوه خبره د صلاح مشوري وي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موراو پلار د حبري متبادل د هغوي په رضا رعبت وي ببا جايز دي او بله خبره دا ده چې هر هغه خبره چې دين سره تعلق لري نو هغي کې به د دين شرعي پابند وسئ اگر که مور او پلار دي نا راضه هم وي.

د حضرت عباس رصی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې هر يو فرمانبردار بچي چې د مور او پلار (مخ ته)د محبت په نظر وگوري نو د دي په بدل کي ورته الله جل جلاله د قبول شوي(نفلي)حج ثواب په عمل نامه کې ليکي صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض وکړ که يو سړي سل(۱۰۰) کرته وگوري دا خو اسان کار دي ويي فرمايل هو ځکه چې الله جل جلاله ډېر لوي او پاکيزه دي (يعني د الله جل جلاله خزاني پر او معموري دي په ورکولو نه کمېږي.

(بهيقي)

واقعه:يوه ورځ حسن بصري رحمته الله عليه په بيت الله کې طواف کولو يو سړي يي وليده چې د هغه په اوږو يو کيجاوه وه د بيت الله مبارک نه بي يي طوافونه کول حسن بصري

رحمته الله عليه ورته وويل ای وروره دا کيجاوه په ځمکه باندي کېږده او بيا د بيت الله مبارک طواف کوه دغه سړي ورته وويل چې ای د مسلمانانو امامه دي کيجاوه کې زما مور ده چې دا اووم(۷)کال دي چې زه خپله مور د شام نه په دي کيجاوه کې راولمه او د خج ټول ارکان پوره کوم او دوي په دي کجياوه کې ناسته وي.

ای د مسلمانانو امامه!ايا ما د خپل مور حق ادا کړو حسن بصري رحمته الله عليه ورته وفرمايل چې ای وروره که ته خپله مور په دي کيجاوه کې د دنيا اخر گوټ نه راولي او د خج ټول ارکان ورباندي اداکړي نو ته د خپل مور هغه يو حق هم ادا نکړي چې ته د خپلي مور په خيټه کې يو خل اوړيدلي يي(يعني هغه خق چې چاته د مور په خيټه کې يومنټ تېر کړي دي

ځکه چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي چې جنت د مور او پلار د قدمونو لاندي دي که تا نه مور او پلار راضي وي نو جنت ته به لاړشي او که راضي نوي نو جنت ته نشي تللي.

• د زوي په پلار باندي حقوق

د حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله علی وسلم وفرمايل چې په موراو پلار باندي د اولاد دري حقونه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱)کله چې هغه پیداشي د هغه د پاره ښه نوم اېښودل.

۲)کله چې عقل مند شي نو هغوي ته د قرانکریم تعلیم ورکړي.

۳)کله چې د واده عمر ته ورسیږي(یعني د پنځلسو(۱۵)کالو چې شي نو واده ورته وکړي.

(تنبیه الغافلین)

په یو حدیث کې ذکر دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې بېشکه په جنت کې یوه د روازه چې د هغه نوم (باب الفرح)دي،دي ته به هېڅوک نه داخلیږي مگر هغه کس چې خپل اولاد خوشخاله ساتلي وي ځکه چې روایت دي چا چې د خپل اولاد اکرام وکړو نو الله جل جلاله به يي جنت کې اکرام وکړي رسول الله صلی الله علیه وسلم وایي چې تاسو محبت وکړي خپل اولاد سره ځکه چې محبت د اولاد پرده ده،د اورنه،یعني دوزخ ته به نه ځي)او خوارک هغوي سره خلاصي دي داور نه او د هغوي اکرام کول تېردل دي د پل صراط نه.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې یوڅو څیزونه د انسان د خوشبختی علامات دي

۱.چا چې جومات جوړ کړ،د هغي اجر به ورته مېلاوېږي تر څوچې یوکس هم پکښي مونځ کوي.

۲.چا چې نهر جاري کړو تر څو چې په هغي کې اوبه جاري وي او خلک يي تري څکي نو هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۳.چا چې خایسته قران ولیکلو تر څو چې دا ویل کیږي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۴.چا چې د اوبو د حصول د پاره چینه ویستله نو تر څو چې وي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۵.چا چې یو بوټي نال کړ نو تر څو چې حلک او مرغان ترینه میوه خوري یا د سیوري نه يي گټه اخلي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۶.چا چې اولاد صالح(یعني نېک اوعمله اولاد)پریښودل چې هغه د پاره د هغه نه ورسته د مغفرت دعا کوي یعني کله اولاد نېک وي پلار ورته قران او علم زده کړي وي نو د هغه پلار ته به اجر مېلاوېږي او د اولاد په اجر کې به هېڅ کمي نه راځي او.کله چې پلار اولاد ته د قران تعلیم ور نه نکړي او.هغه ته يي د فاسقانو اوښودله نو د هغه وبال د هغه پلار باندي وي او د اولاد په اوبال کې به هېڅ کمي نه کیږي (یعني کوم اولاد چې د پلار د لاسه بي دینه عادت شوي وي نو اولاد چې څه گناه کوي دومره به د پلار وي او د اولاد په گناه کې به هېڅ کمي نوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• د ګاونډي حق او هغه سره ښه چلند کول

۱۲۲ـ قَالَ اللّٰهُ تَعَالىٰ:«وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوْا بِهٖ شَيْئًا وَّبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَّبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَالْجارِذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَلصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيْلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ»

ترجمه: د الله تعالى عبادت کوي هغه سره څوک شريک مه جوړوي مور او پلار سره نزدي رشته دارانو سره،يتمانو سره،مسکينانو سره،نزدي او لري ګاونډيانو سره، مجلس کې ناستو ياستو خلکو سره مسافرو سره او کوم چې ستا ملکيت کې دي هغوي ټولو سره د نېکي او اخسان سلوک کوې.(پ' نساء)

حضرت ابن عمر رضی الله عنه او حضرت عايشه رضی الله عنها نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلي دي چې جبرائيل عليه السلام ما ته هميشه د ګاونډي سره د ښه سلکوک نصيحت کولو تردي چې ما ته داسي ښکاره شوه چې شايد ګاونډي به ميراث کې شريک کړي شي.

(بخاری او مسلم)

د حضرت حسن بصري رحمته الله عليه نه مروي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم نه پو ښتنه وکړاي شوه چې ای د الله رسوله صلی الله عليه وسلم د ګاونډي په زموږ څه حق دي رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې لس حقوق دي.

۱.که هغه له تا نه قرض اوغواړي نو هغه ته قرض ورکړه.

۲.که تا راوبلي نو جواب ورکړه يعني د هغه خبره ومنه.

۳.که مريض شو نو پوښتني ته يي ورشه.

۴.که ستا نه مرسته يا مدد وغواړي نو مدد يي وکړه.

۵.که څه مصيبت ورته ورسي نو تسلي ورته ورکړه.

۶.که څه ښېګړنه ورته حاصل شي نو مبارکي ورته ورکړه.

۷.که مړ شي نو په جنازه يي کې شريک شه.

۸.که هغه نوي د هغه د کور او مال حفاظت وکړه.

۹.ته خپل پوخ شوي څيز سره هغه ته تکليف مه رسوه،مګر دا چې ته د هغې نه څه هديه کړي يعني د غه پوخ شوي څيزونه څه ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰.خپل عمارات(یعني کور)هغه طرف ته مه اوږدوه مګر د هغه رضا مندۍ د پاره که د هغه رضا وي بیا خیردي.

(الطبراني)

ابوذر غفاری رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ای ابوذره!کله چې ښوروا پخوي،نو اوبه په کې زیاتي واچوه ـ او د خپل ګاونډي پکښي خیال ساته.

(مسلم)

ابوذررضی الله عنه نه بل روایت کې داسي عمل راغلي دي چې ما ته خپل خلیل (ملګري)داسي وصیت او هدایت هم وفرمائیلو چې کله ښوروا پخوي ـ نو اوبه په کې زیاتي واچوه بیا د ګاونډي د کور خیال ساتلو سره په مناسب اندازه کې هغوي ته هم ولیږه.

ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دي ـ چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي دي قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن ندي ـ صحابه رضی الله عنهم عرض وکړو کوم سړي مؤمن نه دي؟نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل ـ چې د هغه د شر او فساد نه د هغه ګاونډي په امن او خفاظت کې نه وي.

(بخاری اومسلم)

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمایي چې ما د رسول الله صلی لله علیه وسلم نه پوښتنه وکړه چې زما دوه ګاونډیان دي دي کې کوم یو ته زه هدیه ورکړم؟نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې د چا د کور دروازه نزدي وي.

(بخاری)

عبدالله بن عمر رضی الله عنهم نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې الله جل جلاله ته هغه خلک خوښ دي چې خپلو ملګرو سره ښه وي ـ

او الله جل جلاله ته هغه ګاونډي خوښ دي چې خپلو ګاونډیانو سره ښه وي.

(ترمذی)

ترمذی وایي چې دا حدیث حسن دي.

- **وعده پوره کول**

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه راويت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې منافق دري خبرو نه پژندلي شي ـ

۱.کله چې خبره کوي،نو دروغ وايي ـ

۲.کله چې وعده وکړي،نو نه يي پوره کوي ـ

۳.کله چې ورسره امنت کېښودل شي،نو په هغي کې خيانت کوي.

(بخاري اومسلم)

او د مسلم په يو روايت کې داسې هم شته چې اګر چې روژه ساتي مونځ کوي اخپل ځان مسلمان ګڼړي.

حضرت عبدالله بن عمرو بن عاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې په چا کې دا څلور خبري جمعه شي،هغه پوره منافق دي ـ او چا کې چې د دي څلور خويونو نه يو هم راشي نو پوشه چې د منافق يو خوي د سړي کې ځای ونيولو ـ ترڅو يي چې هغه خوي پريښي نوي ـ

۱.کله چې ورته امانت وسپاري نوهغه کې خيانت کوي ـ

۲.کله چې خبره کوي نو دروغ وايي ـ

۳. کله وعده وکړي نو دهغي خلاف ورزي کوي ـ

۴.او کله چې جنګ کوي نوکنځل کوي.

(بخاري اومسلم)

حصرت جابر رضی الله عنه نه روايت دي چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې کله د بحرين نه مال راشي نو زه به تا له دومره،دومره،دومره او دومره درکوم مګر د نبی کريم صلی الله عليه وسلم د مرګ پوري هغه مال را نغلو او کله چې د بحرين نه مال راغي،ابوبکررضی الله عنه حکم جاري کړ چې اواز دي ولګولي شې چې رسول الله صلی الله عليه وسلم په ذمه چې د چا څه قرضه وي يا يي چا سره وده کړي وي،نو هغه دي راشي او خپل حق دي واخلي نو زه د ابوبکر رضی الله عنه په خدمت کې خاضر شوم او ومي ويل چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم داسي داسي فرمايلي وو نو هغوئ يو لپه مال را کړ ـ چې ما وشمارلي نو پنځه سوه (۵۰۰)درهمه وو ـ ابوبکر رضی الله عنه وو ويل،چې د دي نه په دوه چنده نور هم وا خله.

(بخاري اومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

• صبر

۷ـقَالَ اللهُ تَعَالَ((يٰاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا١ صْبِرُوا وصَابِرُوْا))

۷ترجمه:الله تعالی ارشاد دي چې ای ایمان والو!په خپله هم صبر کوي – او مقابله کې هم صبرکوي.

(سورة اٰل عمران پ ۴ آية۲۰۰)

ابویحیٰ صهیب بن سنان رضی الله عنهم نه روایت کوي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې د مؤمن معامله ډیره عجیبه ده چې د هغه ټول کارونه هغه د پاره د رحمت او خیر سبب دي او دا صفت پغیر د مؤمن نه بل چا ته نه نصیب کیږي ګوري چې که هغه ته

کله څه خوشخالي ورسیږي نو د الله تعالی شکر اوباسي او د شکر ادا کولو په وجه هغه ته ثواب او نیکي میلاویږي او که هغه ته څه تکلیف او غم ورسیږي نوپه هغي باندي صبر کوي داهم د هغه دپاره بنیګړه ده.

(مسلم)

د رسول الله صلی الله علیه وسلم خادم ابوزید اسامه بن حارث رضی الله عنه بیان کوي چې موږ د رسول الله صلی الله علیه وسلم په خدمت کې خاضر وود یوي لور د طرفه یي پیغام او خبر راغي چې زما دزوي اخري سلګي دي تاسو لږ غوندي راشي نبی کریم صلی الله علیه وسلم جواب کې سلام وراولیږلو او وي ویل چې الله واخسته هغه د هغه وو او کوم چې هغه در کړي ووهغه هم د هغه دي او الله تعالی د هر یو څیز وخت مکرر کړي دي بس اوس صبر کوه او د الله تعالی د ثواب امید ساته لور یي بیا خبر ورا ولیږلو او قسم یي ورکړو چې تاسو

ضرر راشې بس رسول الله صلی الله علیه وسلم د مجلس نه پاڅیده او د هغوي سره سعد بن عبادت،معاذ بن جبل رض ،اُبی بن کعب رص،زید بن ثابت رض،او یو څو صحابه نور هم لاړو او ماشوم نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته راوړل شواو نبی کریم صلی الله علیه وسلم هغه ماشوم خپله غیږ واچولو او دهغه روح په وتلو وواوبي ارمه وو په دي حالت لیدو سره نبی کریم صلی الله علیه وسلم د سترګونه اوښکې رواني شوي حضرت سعد رض چې د نبی کریم صلی الله علیه وسلم سترګو نه بهیدلی اوښکي ولیدلي نو عرض یي وکړ یا رسول الله صلی الله علیه وسلم تاسو هم ژاړي نو وي یي فرمایل چې زړه نرم کیدل دا الله تعالی په خپلو بنده ګانو باندي رحمت دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په يو بل روايت کې داسي دي چې الله جل جلاله چي چاته خوښه شي د خپلوبنده ګانونه،نو دهغه په زړه کې رحم پيداکيږي او الله تعالی هم په خپلو رحم دله او نرم زړو باندي رحم کوي.

(بخاری مسلم)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه روايت کوي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې الله تعالی فرمايي چې کله زه خپل بنده مؤمن نه د دنيا څه خوښ کړي شوي څيز واخلم او هغه پري صبر وکړي،نو هغه د پاره ما سره بغير د جنت نه بل څه نشته.

(بخاری)

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمايي،چې ما د رسول الله صلی الله عليه وسلم نه د طاغون په بارکي پوښتنه وکړه نو وي فرمايل چې دا يو عذاب وو چې الله تعالی چې په چا نازلول غوښتل نو نازلول به يي ليکن الله تعالی د مسلمانانو د پاره رحمت جوړکړي دي نو دي

وجهي نه د الله تعالی يوبنده هم داسي نشته چې د دي مرض د نازليدو په وخت کې د غه ښار کې د صبر سره ايسار شي او د الله تعالی نه د ثواب طمعه لري اودا اوګنړي چې هر څه چې رارسي دا ټول الله تعالی د طرف نه دي داسي بنده ته د الله تعالی د طرف نه د يو شهيد برابر ثواب ورکولي شي.

(بخاری)

حصرت ابوعبدالرخمن عبد الله بن مسعود رضی الله عنهم فرمايلي دې چې زما سترګو کې هغه ننداره مخ مخ تت کيږي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم په پيغمبرانو کې د يو پيغمبر ذکر کولو چې خپل کوم هغه اووهلو او په وينو يي رنګ کړو اوويني به يي د خپل مخ نه صفا کولي او دا به يي ويل چې ای الله! زما قوم معاف کړي ځکه چې دوي ناخبره دي او نه پوهيږي.

(بخاری اومسلم)

حضرت ابوسعيدخدری رضی الله عنه او حضرت اوبوهريره رضی الله عنه د نبی کريم صلی الله عليه وسلم نه ارشاد بيانوي - چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې نه رسي مسلمان ته ستوماني،بيماري،خفګان،غـم،تــکليف،تردي چې ازغي يي په خپه کې مات شي مګر داالله جل جلاله به د دي په سبب دده ګناهونه اورژوي.

(بـــخاری اومسلـم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت مالک بن انس رضی الله عنهم روایت کړي دي چې رسول لله صلی الله علیه وسلم ارشاد وفرمایلو چې کلت چا ته مصیبت یا بیماري ورسي نو د دي په وجه د مرګ نه غوړاي که نن نو دا دي وایي چې ای الله تعالی!که ما ته ژوند ښه وي نو ما ژوندي وساتي ـ او که زما د پاره مرګ ښه وي نو ما ته مرګ راکړي.

(بــخاری اومسلــم)

• د ښځو باره کې د رسول الله صلی الله عیله وسلم ارشادات

قَالَ اللهُ تَعالٰی:«اَلرِجَالُ قَوّمُوْنَ عَلَی النِسَآءِ بِمَا فَضَّلَ اللهُ بَعْضُهُمْ عَلٰی بَعْضٍ وَّبِمَا اَنْفَقُوْامِنْ اَمْوَالِهِمْ فَا لصّٰلِحٰتُ قٰنِتٰتُ حٰفِظٰتٌ لِّلْغَیْبِ بِمَا حَفِظَ اللهُ»

ترجمه:الله تعالی فرمایي ـ چې سړي د ښځو انتظار کونکې اوخیال ساتونکې ـ ځکه چې الله تعالی د دوي نه بعضي په بعضي نورو باندي غوره والي ورکړي په سبب د دي چې خپل مالونه خرچ کوي پس نیک بخته ښځه تابعداري کوي او دالله تعالی په خفاظت سره د خاوند په غیري موجودي کي د هغه څیزونو او د فائدو خېال وساتي.

(پ ۵ ' نساء)

رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ښځه چې پنځه وخته مونځ کوي،هغه درمضان شریف رژوي نیسي او د خپل عزت خفاظت اوساتي او د خپل خاوند تابعداري وکړي نو داسي ښخه جنت ته چې په کومه دروازه غواړي داخله دي شي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ای ښځو! ما تاسو دوزخ کې ډېري لیدلي یي،ښځوپو ښتنه وکړه د دي څت وجه ده رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل،تاسو لعنت ټولو څیزونو باندي ډېراچوي (یعني لعنت ملامت او ښیري ډېري کوي)او د خاوند ناشکري ډېره کوي او د هغه در کړي شوي څیزنو ډېره بي قدري کوي.

معاذ بن جبل رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل،چې دونیا کې کومه یوه ښځه چې خپل خاوند ته تکلیف رسوي نو د جنت حوری هغي ښځي ته وایي الله پاک دي تا برباده کړي خپل خاوند مه تنګوه دا خو تا سره یو څو ورځو میلمه دي او ډېر زربه ستا نه جدا کیدو سره مونږ له راشي.

(ترمذی)

امام ترمذی رح وایي دا حدیث حسن دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل الله جل جلاله هغه ښځه خوښوي چې خپل خاوند سره محبت او مینه وکړي او دپردي سړي نه خپل خفاظت وکړي.

عبدالله بن عمروبن العاص رضی الله عنهم نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل دُنیا یو سامان دي او د دي سامان یوغوره حصه نیکه او دینداره ښځه ده.

(مسلــم)

دا رویت د ابوهریره رضی الله عنه دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې د هېڅ ښځې د پاره جایز نه ده ـ چې د خاوند په موجودي کې د هغه د اجازت نه بغیر (نفلی)روژي ونیسي او نه دا جایز دي چې د خاوند د اجازت نه بغیر د هغه کورته د داخلیدو د پاره اجازت ورکړي.

(بــخاری اومسلــم)

عبدالله بن عمررضی الله عنهم نه روایت دي چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې تاسو هر یو کس نګران او ذمه واردي او هر یو کس نه د هغه ما تحتو پوښته کولاي شي ـ بادشاه او حکمران هم ذمه وار دي او سړي هم د خپل اهل ذمن واردي او ښځه هم د خپل خاوند د کور او د اولاد خفاظت کولو او خیال ساتلو ذمه واره ده عرض دا چې تاسو کې هر یوکس نګران او ذمه وار دي او د هر ذمه وارد لاس لاندي چې څومره رعیت وي د هغي په باره کي به تري پوښته کولاي شي.

(بــخاری اومسلــم)

• توبه

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي رسول الله صلی الله علیه وسلم نه داسي وفرمایل اوریدلي چې زما دي په الله قسم وي چې په ورځ کې د اویا وو۷۰ځلو نن زیات زه دالله نه معافي غواړم او توبه (هم)اوباسم.

(بخاري)

د رسول الله صلی الله علیه وسلم انصاری خادم حضرت ابی حمزة انس بن مالک رض فرمایلي دي،چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې د یوکس نه په یوه دشته او.صحراء کې خپل اوښ ورک شوي وي او هغه پیداشي نو دغه کس به څومره خوشخالیږي بس الله تعالی د دي نه هم زیات د خپل بنده توبه ویستلو خوشخالیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(بخاري اومسلـــم)

د مسلم شريف په يو روايت ورسره داهم دي،چې الله پاک په دربار کې د يو بنده توبه او اسغفار کوي نو دالله تعالى خوشخالي په تاسو کې د هغه کس د خوشخالي نه هم زياته وي چې په ځنګل يا صحراء کې تري نه خپله سورلي ورکه شوي وي چې په هغي د ده د خوراک څکاک سامان بارکړي شوي وي او د ډير تالاش کولو نه پس ستومانه او نا اميده د يوي اوني لاندي سورى ته ډډه شي پس ناڅاپه هغه ډک بارکړي شوي اوښ خوا کې ولاړ ويني نو فورً د هغي رسي اونيسي نو د ډيري خوشخالي او دافکر د وجي نه اووايي چې اى پروردګاره!ته زما بنده او زه ستا رب يم ـ نو دا غلطي د ډيري خوشخالي د وجي نه وشي.

حضرت ابو موسىٰ اشعرى رضى الله عنه د نبى کريم صلى الله عليه وسلم نه بيان کړي چې الله تعالى هره شپه خپل لاس مبارک خوره وي چې د ورځې څوک ګناه کونکي د شپې توبه

اوباسي دعه سي هره لاس مبارک خوره وي چې د شپې څوک ګناه کونکي د ورځي توبه اوباسي چې قبوله کړي شي (يعني د قيامت پوري داسي کوي بلکه) تر هغه وخته پوري چې لمر د مغرب نه را اوخيژي.

(مسلـــم)

حضرت ابوهريره رضى الله عنه نه روايت دي چې نبى کريم صلى الله عليه وسلم ارشاد فرمايلي دي چې لمر د مغرب طرف نه د راختلو نه مخکي مخکي څوک الله جل جلاله ته د ګناه هونو نه توبه اوباسي نو الله تعلى به يي توبه قبلوي.

(مسلـم)

حضرت ابو عبدالرخمن عبد الله بن عمربن الخطاب نه رايت دي چې نبى کريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې د مرګ دا اخري غرغري نه لړ غوندي مخکي الله تعالى د خپل بنده توبه هم قبلوي.

امام ترمذى رح وايي چې داروايت حسن دي ـ

(ترمذى)

د حضرت ابو سعيد سعد بن سنان مالک بن سنان خدرى رض نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي تاسو نه مخکي تېر شوي قومونو کې يو کس يو کم سل ۹۹قتلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي وو او خلکو نه به يي پوښتنه کوله چې د ځمکي په سر چرته يو لوي عالم فاضل شته که نه؟نو خلکو ورته يو راهب وښودلو هغه ورله لاړو او پوښتنه يي تري وکړه چې ما يو کم سل سړي وژلي دي زما د پاره د توبي څه ګونجايش شته؟راهب وويل چې نه نو هغه قاتل هغه راهب هم قتل کړ او سلو کسانو ۱۰۰شميره يي پوره کړه بيا يي پوښتنه وکړه چې د زمکي په سر يو عالم شته؟نو يو عالم ورته چا اوښودلو هغه عالم له لاړو او ورته يي وويل چې ما سل کسان سړي وژلي دي زما د توبي د قبليدو څه صورت شته که نه؟علم ورته وويل چې ولي نشته ستا او د توبي تر منځ هيڅ منع کونکي ځيز نشته ته فلانکي ځاي ته لاړشه هلته د الله تعالى څه بندګان دي،چې د الله په عبادت کې مشغول وي ته هم د هغوي سره د الله تعالى په عبادت کې مشغول شه او وطن ته د راګرځيدلو خيال قدري هم په زړه مه ساته(ځکه چې د بد کارانو مرکز دي) هغه سړي په هغه پته روان شو لاره کې روان وو چې مرګ ورته راغي،د رحمت او دعذاب د فرشتو خپل مينځ کې جګړه راغله چې روح به يي څوک قبض

کوي د رحمت فرشتو وويل چې زړه سره توبي ويستلو د پاره او الله تعالى سره د ميني کولو دپاره را روان شوي وو۔ مګر د عذاب فرشتو وويل چې دي سړي په ژوند کې هيڅ نيکي نده کړي د دي جګړي د فيصلي د پاره يوه فرشته د يو انسان په شکل هغوي ته راغله او هغوي دا ثالث مکرر کړ نو ثالث وويل چې زمکه ناپ کړي کومي زمکي طرف ته چې نزدي وي هم هغي کې شمار کړي ۔ چې زمکه ک کړاي شوه،نو نيکانو خلکو طرف ته نزدي وه ۔ بس د رحمت ملايکو د هغه روح قبض کړو.

(بــخاری او مسلــم)

صحيح بخاری کې بل روايت دي چې هغي کې نوره هم اضافه شته چې الله تعالى شريري زمکي ته وفرمايل،ته لري او اوږده شه او بهترينې زمکي ته يي حکم ورکړي شو، چې ته لنډه او نزدي شه دي پس د زمکي کچ کولو حکم ورکړي شو نو هغه سړي بهترينو خلکو او زمکي طرف يوه لويشت ته نزدي ووبس الله تعالى د دغه سړي مغفرت او بخښنه وکړه.

حضرت ابن عباس رضى الله عنه او انس بن مالک رضى الله عنه روايت کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل،چې که د ادم ځوئ(انسان)سره يوت کنده د سرو زرو نه ډکه وي نو بيا به هم د هغه ارمان وي چې داسي دوه نوري هم وي او د انسان خوله صرف خاوره ډکولي شي يعني قبر۔ او الله تعالى د هر هغه کس توبه قبلوي چې څوک د هغه دربار کې توبه اوباسي.

(بــخاری اومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

- **د مسلمانانوحقوق او په هغوي باندي شفقت اورحم کول**

نعمان بن بشير رضی الله عنه وايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلي چې د مسلمانانو په خپلو کي يو بل سره مينه کول،يو بل باندي رحم کول او نرمي کول کولو معامله کې داسي مثال دي لکه بدن،چي د بدن په يو اندام باندي د بيماري اثر وي نو ټول بدن باندي د هغې اثروي او هغې ته تبه ولګي.

(بخاری او مسلـم)

جريربن عبدالله رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله هليه وسلم وفرمايل ـ څوک چې خلکو سره د رحم او مهرباني سلوک نه ساتي الله تعالی به په هغه رحم نه کوي.

(بحاری او مسلم)

عبد الله بن عمررضی الله عنهم بيان کوي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې مسلمان دمسلمان ورور دي هغه به نه په هغه زياتي کوي او نه به بې ياروممددګار پريږدي کله پوري چې څوک د خپل مسلمان ورور خاجت پوره کولو پسي وځي الله تعلی د هغه خاجتونه پوره کوي او څوک چې د مسلمان ورور نه د دنيا يو تکليف لري نو الله تعالی به د ده نه د قيامت تکليفونه لري کړي او څوک چې يو مسلمان ورور باندي پرده وچه وي نو الله تعالی به د قيامت په ورځ د ده په عيبونو پرده واچوي

ابو هريره رضی الله عنه بيان کوي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل د يو مسلمان په بل مسلمان باندي پنځه(۵)حقونه دي ـ

۱ـ د سلام جواب ورکول ـ

۲ـ که بيمار وي نو دهغه بيمار پوښتنه کول ـ

۳ـ جنازه کې کې يي شريکيدل يعني مونځ او دفن کيدلو شريکيدل ـ

۴ـ دعوت قبلول ـ

۵ـ د پرنجي جواب ورکول(يرحمک الله ويل که چرته هغه الحمدالله"ويلي وي.

انس بن مالک رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې تاسو کې يو کس هم تر هغه وخته پوري مؤمن کيداي نشي تر څو پوري چې مسلمان ورور دپاره هغه څيز خوښ نکړي کوم چې خپل ځان د پاره خوښوي.

(بخاری اومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

انس بن مالک رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم نه روایت دي د خپل ورور امداد کوي ـ که ظالم وي،او که مظلوم وي یوسړي وویل یارسول الله!د مظلوم خو به امداد وکړم لیکن که ظالم وي نو څنګه یي امداد وکړم؟نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،هغه د ظلم نه منعه کړه چې هغه د ظلم نه منع کول او بندول هم امداد دي کول دي.

(بخاري)

•غیبت

حضرت ابوهریره رضی الله عنه فرمایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چاچې غیبت وکړو په خپل عمر کې یو ځل الله جل جلاله به ورته لس ۱۰عذابونه ورکړي ـ

۱ـ د الله جل جلاله رحمت نه به لري شي ـ

۲ـ فرشتي به ختم کړي د عمل نامي د دنه نیک اعمال د ده ـ

۳ـ په وخت د مرګ کې د ده روح به ډیرپه سختي وځي ـ

۴ـ نزدي به شي د دوزخ اورته ـ

۵ـ او د جنت نه به لري شي ـ

۶ـ سخت به په دي کس باندي د قبر عذاب ـ

۷ـ ختم به کړي شي ثواب د نېک عمل د ده ـ

۸ـ ضرر به ورسولو روح د رسول الله صلی الله علیه وسلم ته په قبر کې ـ

۹ـ ځپل خالق یي په خپل ځان باندي عوصه کړو.

۱۰ـ په ورځ د قیامت کي به د حساب کتاب په وخت کې مفلس به راشي(یعني هېڅ نېک اعمال به ورسره نوي)ځکه چې نېک اعمال به یي په غیبت سره ختم کړي وي.

د علی ابن ابی طالب نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه فرمایلي دي چې تاسو غیبت نه ځان وساتي ځکه چي غیبت کولو کې پنځه۵ قسمه عذابونه دي ـ

۱ـ دا چې پورته به کړي شي د ده د مخ نه رڼایي د صالحانو.

۲ـ دعا به یي نه قبلیږي ـ

۳ـ نېک اعمال به یي نه قبلیږي ـ

۴ـ په ورځ د قیامت کي مخ به یي شا طرف ته وي ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- دي به په اورکې فرعون اوشداد سره همیشه وي.

ابی سعید خدري رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چې زه په شب معراج کې په یو قوم باندي تېر شوم و هغوي غوښي به پریکیدي او بیا او بیا به هغي نه ډوډۍ جوړیدي بیا به د هغو په خلو کې د ننه کیدي هغوي ته به یي ویلي کیده چې خوري دا خپلي غوښي څنګه چې تاسو په دنیا کې د خپل مسلمان ورور غوښي خوړلي ما د جبرائیل علیه السلام نه پوښتنه وکړه چې دغه کسان څوک دي؟جبرائیل علیه والسلام وفرمایل چې دا ستا د امت غیبت کونکي خلک دي.

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چې تاسو پوهیږي چې غیبت څه شي دي،صحابوکرامو رضی الله عنهم عرض وکړالله جل جلاله او د هغه رسول ښه پوهیږي)ویي فرمایل غیبت دي ته وایي چې تاسو د خپل ورور مسلمان ذکر کوي په داسي اندازه کې چې که چري هغه تري خبر شي نو نه یي خوښوي(یعني چې په کومه خبره مخامخ سړي خفه کیږي او تاسو هغه خبره شا په شا وکړي نو دا غیبت دي صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض وکړ ای د الله رسول صلی الله علیه وسلم که چري خبره چې مونږ یي کوو موجوده وي،ویي فرمایل که چري هغه غیبت په هغه

کې موجود وي او تاسو یي د هغي په غېر موجود ګۍ کې بیانوي نو داغیبت شو او که نوي پکي نو بیا تاسو په هغه بوهتان ولګول،بوهتان خو د غیبت نه ډیره زیاته ګناه لري.

(رواه مسلم)

- **هر ښه کار په ښي لاس سره کول**

حضرت عائشه رضی الله عنها وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به خپلو ټولو کارونو کې اودس کولو کې ګومنز وهلو کې څپلۍ په پخو کولو کې ښي لاس او ښي طرف ښوښول.

(بخاری اومسلم)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه راویت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل کله چې تاسو کې څوک څپلي په پخو کول غواړي نو شروع دي ده ښي طرف نه کوي او کله چې څپلي وباسي نو ګس دي اوله وباسي د دي دپتره چې ښۍ اول شي په خپو کولو کې اوپه ویستلو کې اخر شي .

(بخاری اومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت حفصه رضی الله عنها فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به خوراک او سکاک او جامواغوستلو کې ښي لاس استعمالولو او نور کارونوکې به ګس لاس استعمالولو.

(ابوداؤد)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرامايل کله چې تاسو جامې اغوندي اوکله چې اودس کوي نو ښي طرف نه شرع کوي.

(ترمذی او ابوداؤد)

امام ترمذی رحمة الله عليه وايي،چې داحديث صحيح دي.

• د لمونځ فضليت

د حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به نفل مونځ تردي کولو چې ښپې مبارکې به يي اوپړسېدلي چاترې پوښتنه وکړه چې حضور صلی الله عليه وسلم تاسو ته خو الله جل جلاله د مخکي او وروسته ټولو ګناهونو د معافي زيري درکړي دي نو بيا ولي دومره زيات تکليف په ځان تېروي نو حضور صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې زه بياه د الله جل جلاله شکر ويستونکي بنده جوړنه شم.

(شمائل ترمذی)

حضرت عبدالرحمن بن عمر رضی الله عنه فرمايي چې ما درسول الله صلی الله عليه وسلم نه اوريدي دي چا چې د مخوستن مونځ جمع سره وکړو نو نميه شپه به يي په عبادت کې شمار شي که چيري دي سړي د سحر لمونځ وکړ نو ټوله شپه به يي په عبادت کې شمار شي.

(مسلـــم)

حضرت جابر رضی الله نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل د ټولو نه زيات ثواب د لمانځه هغه چاته ميلاويږي چې کور يي د جومات نه لري وي او جومات د لمانځه د پاره د کور نه ځي.

(بخاري مسلم)

د حضرت عمران بن حسين رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل لمونځ په ولاړه کوي او که د څه عذر د وجه يو سړي نه شي کولي نو بيا دي په ناسته لمونځ کوي او که په ناسته يي هم نشي کولي نو بيادي په ملاسته کوي.

(بخاري)

(c) ketabton.com: The Digital Library

• الله تعالیٰ د رحمت بهانه لټوي

حضرت ابوذر رضی الله عنه وايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل الله جل جلاله فرمايي کوم سړي چې يوه نيکي کوي هغه ته د هغه د صدق او اخلاص مطابق تر اووه سوه چنده بلکه د دي نه هم زيات ثواب ورکوم،کوم سړي چې څه بدي وکړي نو هغه ته د هغه بدئ برابر سزا ورکوم،کوم سړي چې د اطاعت او فرمانبرداري په ذريعه يوه لويشت(يعني په کم مقدار سره)زما طرف ته راځي،نو زه يو ګز د هغه طرف ته راځم(يعني د هغه توجو او توجهات ډېر زيات په هغه د خپل رحمت دوازي خلاصوم)کوم سړي زما طرف ته يو ګز راځي، زه د هغه طرف ته د دواړو لاسونود خورولو برابرورځم،کوم سړي چې زما طرف ته د خپل طرز سره راځي، زه د هغه طرف ته په منډه سره راځم او کوم سړي چې د زمکي برابر برابر هم ګناه سره ما سره يو ځاي کيږي،په شرط د دي چې ما سره يي څوک شريک نوي جوړ کړي،يعني په شرک کې مبتلا شوي نه وي که زه وغواړم نو هغه ته به د زمکي برابر مغفرت وکړم.

مسلم.[اخرجه مسلم:۲/۴۷۰]

• ټول ګناهونه معاف کيږي

ابو هريره رضی الله عنه وايي چې وفرمايل کوم سړي چې په يوه ورځ کې سل ځله سبحان الله وبحمدهِ اووايي نو د هغه ګناهونه ختميږي اګر چې هغه د درياب د ځګ برابر وي(يعني هر څمره زيلت ولې نوي.

بخاری مسلم.[اخرجه البخاری:۱۰۷/۸ومسلم:۴۷۲/۲]

توضيخ:افضل او اولٰی هم د غه دي چې دا وظيفه سل ځله وويلي شي په مينځ کې فرق نوي ليکن علامه طيبي رحمته الله عليه فرمايي چې دا کلمات د سحر نه واخله تر ماښامه پوري په متفرق توګه باندي هم ويلي شي ټول ګناهونه چې معاف ګيږي د دي نه صغيره ګناهونه مراد دي ځکه چې د کبره د دپاره د توبي ضرورت وي او کباير صعيف کيږي ليکن که ورسره توبه هم وکړي شي نو بيا کباير هم معاف کيږي په دي شرط چې د حقوق العباد نه نه وي.

[الکاشف:۷۷/۵المرقات:۱۲۵/۵ـ ۱۲۴]

• دعا نه ضايع کيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوسعيد خدري رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل کوم مسلمان چې څه دعا غواړي داسي دعا چې چې د هغه څخه د يو ګناه دشي طلب نه وي او نه

د رشتي ماتولو نو الله تعالی جل جلاله هغه ته د هغه دعا په نتيجه کې د دريو څيزونو څخه يو شي ضرور ورکوي ـ

۱ـ يا خو زر دهغه مطلوب هغه ته ورکړي ـ

۲ـ يا دا چې د هغه د پاره هغه دعا د اخرت ذريعه جوړه کړي(چې په دنيا کې د هغه مطلوب نه حاصليدو په صورت کې د هغه په عوض کې په اخرت کې ورته اجر ورکړي)

۳ـ يا دا چې هغه د هغه دعا په قدر اندازه د بدئ څخه بچ کړي،صحابه رضی الله عنهم په دي اوريدو سره عرض وکړ چې يا رسول الله**!**صلی الله عليه وسلم اوس خو به مونږ ډيري دعاوي غواړو ځکه چې مونږ ته د دعاوو ډيري زياتي فايدي معلومي شوي،حضور صلی الله عليه وسلم ورته وفرمايل چې الله تعالی جل جلاله فضل ډېر زيات دي.

احمد.[احرجه احمد:۳/۱۸]

• د نيکئی ارادي کولو سره ثواب ميلاوېږي

ابن عباس رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل الله تعالی جل جلاله نيکي او بدي وليکي(يعني فرشتو ته يي حکم ورکي چې هغه په لوح محفوظ کې د نيکيو او بديو په باره کې دا تفصيل وليکې)چې کوم سړي د يوي نيکي اراده وکړي،او په هغه

عمل ونکړي شي(يعني د ارادي باوجود د هغه د څه عذر په بنا د هغه نيکي په کولو باندي قادر نشي)نو الله تعالی جل جلاله د هغه دپاره د ځان سره په هغي ارادو پوره يوه نيکي ليکي،او کوم سړي چې د نيکي اراده وکړي،او بيا هغه نيکي وکړي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځان سره د لس چنده څخه تر اوو سوه چنده پوري بلکه د دي څخه هم زياتي نيکي ليکي(يعني د خپلو بنده ګانو څخه د چا د پاره چې غواړي د خپل فضل او کرم سره د احلاص او د شرايطو او ادبو د ا دئيګئ موافق د دي څخه زيات ثواب هم ليکي)او کوم سړي چې د څه بدئ اراده وکړي او بيا د (الله تعالی جل جلاله د خوف د وجي)په هغه بدئ اخته هم نشي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځاڼ سره يوه پوره نيکي ليکي، او کوم سړي څه بدي اراده وکړي،او بيا په هغي بدي کې اخته هم شو،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره يوه بدي ليکي.

بخاري مسلم.[اخرجه البخاری:۱۲۸/۸ومسلم:۶۶/۱]

(c) ketabton.com: The Digital Library

• ښکلي نصيحتونه

حضرت ابوايوب انصاری رحمته الله علييه وايي،يوسړي د رسول الله صلی الله عليه وسلم په خدمت کې خاضر شو،او عرض يي وکړ يارسول الله،ماته څه نصيحت وفرمايه چې محتصر

او جامع وي،خضورصلی الله عايه وسلم ورته وفرمايل،هر کله چې ته لمونځ دپاره ودريږي،نو دهغه سړي پشان لمونځ کوه،چې د الله نه ماسوا د هرشي يعني مخلوق او خپل نفس رخصتونکي او پريخودنکي وي،حاصل دا چې کله لمونځ کوې نو ټولي دنيا نه خپله توجه او خپل خيال ګرځولوسره کامل اخلاص او پوره توجو سره دريږه او د خپلي خولي نه دا سي خبره مه راباسه،چې د هغه په سبب تاته صبا ته د قيامت په ورځ د الله تعالی جل جلاله په خضور کې عذر کول راځي يا دا چې عذر خواهي مفهموم عموم باندي محمول دي،يعني څه داسي خبره د خولي نه مه راباسه چې چې د هغې په سبب تاته د خپلو دوستانو،ملګرو،متعلقينواو ټولو مسلمانانو مخکي پښيمانه کيدل راځي او د معذرت کولو ضرورت پيښ شي،اود هغه څيز نه د نااميده کيدو پخه اراده وکړه،کوم چې د خلکو په لاسونو کې وي يعني الله تعالی جل جلاله ستا په قسمت کې څومره ليکلي،او تا ته يي څه در کړي دي،په هغه قناعت او کفايت وکړه،او د خلکو مال او متاع سره خپل اميد مه تړه.

[اخرجه احمد:۴۱۲/۵]

توضيح:خضور پاک وفرمايل چې کله لمونځ کوي نو داسي په اخلاص سره يي کوه لکه چې دا ستا اخري لمونځ دي دويم نصيحت دا چې د ژبي نه داسي نا مناسب خبر مه اوباسه چې سبا د قيامت په ورځ د الله تعالی جل جلاله په مخکي يا سبا د خپلو دوستانو په مخکي عذرونه

پيش کې او خبره تله بيا يي کوه دريم نصيحت دا چې د خلکو د طرف نه بلکل نا اميده اوسيږه چې هغوي به تا ته روپيئی پيسي درکړي دي دپاره چې په حرص او لالچ کې پرينوځي.

[المرقات:۳۳۹/۹]

• د لااله الله عظمت شان

ابوسعيد خدري رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل خضرت موسی عليه والسلام عرض وکړ چې ای پروردګاره!ماته يو داسي شي راوښايه چې د هغه په زريعه زه تا يادوم،او ستا څخه دعا غواړم؟پروردګار ورته وفرمايل ای موسی عليه والسلام لا اله الاالله وايه،موسی عليه والسلام عرض وکړچې ای زما پروردګاره!ستا ټول بنده ګان(يعني موحدين)دا کلمه وايي،زه خو داسي شي غواړم چې زما دپاره يي

(c) ketabton.com: The Digital Library

محصوص کړي(چې په هغې زما هيڅوک شريک نوي)الله جل جلاله وفرمايل چې ای موسی عليه السلام!که اووه اسمانونه او زما څخه علاوه د هغه ټول اوسيدونکي(ټولي فرښتي)او اووه زمکي په يوه پله کې کيخودل شي،او لااله الاالله يعني د دي ثواب په دويمه پله کې کيخودل شي نو يقينًا د دي څيزونود تلي څخه به د لااله الاالله تله درنه وي.

شرح السنة.[اخرجه شرح السنة:۵/۵۴]

توضيح:الله تعالی د حضرت موسی عليه والسلام په زړه کې د الهام پت توګه دا واچول چې هغه دي داسي سوال وکړي چې په جواب سرت يي ټول خلک مستفيدشي نو الله تعالی په جواب کي د لااله الاالله عظمت او حقيقت واضح کړوچې د الله تعالی نه سوا ټول څيزونه اوکيانات مکمل ډانچه که د تلي په يوه جابړې کې کيخودي شي او لااله الاالله په دويمه چابړې کې کيخودي شي نو داچابړي به درونډ وي. **المرقات.**

• د زرو نيکووالا دعا

سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه وايي (يوه ورځ)چې مونږ د رسول الله صلی الله عليه وسلم سره ناست وو حضورصلی الله عليه وسلم وفرمايل چې ايا په تاسو کې يو سړي په دي قادر دي چې هره ورځ زرنيکي حاصل کړي؟په مجلس کي موجوده صحابه ؤ رضی الله عنهم کې يو صحابي پوښتنه وکړه چې يا رسول الله صلی الله عليه وسلم په مونږ کې کوم سړي(روزانه په اساني سره)يو زر نيکي څنګه حاصلولي شي؟خضور صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې هغه دي سل ځله سبحان الله وو وايي،د هغه د پاره يو زر نيکي وليکل شي په دي حساب چې په هره نيکي باندي لس نيکي ليکل کيږي يا د هغه يو زر صغيره او که الله جل جلاجلاله وو غواړي نو کبيره ګناه رژل کيږي.

(مسلم)

• په جنت کې ونې ولګوي

جابر رضی الله عنه وايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل کوم سړي چې سبحان الله العظيم وبحمده وو وايي د هغه د پاره په جنت کې د خرماوو ونه لګول کيږي.

ترمذي.[اخرجه الترمذی:۵/۵۱۱]

• بهترين ذکر او بهترين دعا

جابر رضی الله عنت راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل د ټولو څخه بهتر ذکر لااله اله الله دي او د ټولو څخه بهتره دعا الحمدلله ده.

ترمذي ابن ماجه.[اخرجه الترمذی:۵/۴۶۲وابن جه:۲/۱۲۴۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

• يوجامع حديث

ابوذر رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د هغه حدیثونو په سلسله کې چې حضور صلی الله علیه وسلم دالله تبارک وتعالی څخه روایت کول اوفرمایل چې

(يو حديث قدسي داهم دي)الله تعالی جل جلاله فرمايي چې - اي زمابنده ګانو!ما په خپل ځان باندي ظلم حرام کړي دي(يعني زه د ظلم څخه پاک يم)او ظلم زما په حق کې داسي دي،څرنګه چې ستاسو په حق کې ځکه ما ستاسو په منځ کې ظلم هم ظلم حرام ګرځولي دي نو تاسو په خپلو کې(يعني په يوبل باندي ظلم مه کوي)ای زما بنده ګانو!تاسو ټول ګمراه يي،علاه د هغه سړي څخه چې هغه ته زه هدايت وکړم،نو تاسو ټول زما څخه هدايت وغواړي،زه به تاسو ته هدايت کوم،ای زما بنده ګانو!تاسو ټول اوږي يي(يعني طعام مختاج يي) علاوه د هغه سړي څخه،په چا چې زه وخورم،او هغه ته د رزق وسعت او فراخي ورکړم(اويي مستغني جوړ کړم)نو تاسو زما څخه طعام(رزق وروزي) غواړي،زه به يي په تاسوخورم،ای زما بنده ګانو!تاسو ټول بربنډ(يعني د سترپوشي د پاره د جامو مختاج يي) علاوه د هغه سړي څخه چا ته يي چې ده اچولود پاره ورکړم،تاسو ټول زما څخه لباس غواړي،زه به تاسو ته لباس درکوم،ای زما بنده ګانو!تاسو اکثره شپه او ورځ خطاوي کوي او زه تاسو ته خطاوي بخښم،تاسو هيڅ کله ماته ضرر نشي رسولي،چې ماته فائده ورسوي(يعني په ګناه کولو سره بارګاه صمديت ته څه نقصان نشته او د طاعت کولو څخه څه فايده نشته،بلکه د دواړو نقصان او فائده يواځې تاسو ته رسيږي،مخي ته د دي تفصيل فرمايي چې)ای زما بنده ګانو که تاسو مخکي او ورستني انسان او جنات(يعني يو کيدو سره هم تاسو څخه د يو)پرهيزګار زړه په شان جوړ شي،نو دي سره زما په مملکت کې هيڅ زياتوالي

نکيږي(يعني که تاسو ټول دومره پرهيز ګار او نيک جوړ شي څومره چې يو سړي پرهيز ګار اونيک جوړيدي شي،مثلاً تاسو ټول خضرت محمد صلی الله عليه وسلم په شان پرهيز ګار جوړشي،چې د زمکي په مخ يو سړي هم دا سي باقي پاتي نشي،چې د هغه په ژونبهر د فسق او فجور او ګناه او معصيت لږ څه اثر هم وي،نو به سره زما په صلطنت کې او مملکت کې ادنی شان زياتوالي هم نه ګيږي)ای زما بنده ګانو!که تاسو مخکني او ورستنی انسانان او جنات(عرض ټول) يو ځاي کيدو سره يو بد کار زړه په شان جوړ شي(يعني تاسو ټول يو ځاي کيدو سره د شيطان په شان جوړشي)نو په دي زما د مملکت يو ادنی شي ته هم نقصان نشي رسيدلي،ای زما بنده ګانو!که تاسو مخکي او ورستي انسانان او جنات(عرض ټول يوځاي کيد سره)په يو ځاي ودريږي،او زما څخه بيا او غواړي،او زه هر يو ته د هغه د غوښتلو مطابق(په يو وخت او يو ځاي کې ورکړم، نو زما دا ورکول د هغه څيز څخه چې ما سره دي دومره کموي څومره چې يو ستن په سمندر کې لويدو سره (د هغه اوبه کموي)ای

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما بنده ګانو پوهه شي زه ستاسو اعمال یاد لرم،او هغه تاسو دپاره لیکم،زه به تاسو ته د هغه پوره پوره بدله درکوم،نو کوم سړي چې خیر تر لاسه کښي (یعني هغه ته دالله تعالی جل جلاله نیک توفیق حاصل شي او د خیر عمل وکړي)نو هغه ته پکار دي چې هغه د الله تعالی تعریف وکړي او کوم سړي چې د خیر څخه علاوه ترلاسه کې(یعني د هغه څخه ګناه وشي) نو هغه دي خپل نفس ملامت کړي (ځکه چې د هغه څخه ګناه کیدل. دنفس تقاضی څخه وشو.

مسلم[اخرجه مسلم:۲/۴۲۹]

- **لاحول ولاقوة د ۹۹بیاروشفاء**

ابوهریره رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل لاحوله ولاقوة الابالله،د یو کم سل ۹۹(دنیاوي او اخروي) بیماریودوایي ده چې په هغه کې ادنی بیماري(دنیاوي او اخروي غم دي.

[اخرجه البیهقی]

- **الله تعالی د استغفارپه وجه ډېرڅه ورکوي**

ابن عباس رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل څوک چې استعفارپه ځان لازم کړي،نوالله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د هري تنګی څخه د وتلو لاراوباسي،او هغه ته د هر رنځ او غم څخه نجات ورکوي،او هغه ته د داسي ځای څخه (پاک او حلال) رزق ورکوي چې د هغه ځاي څخه یي ګمان هم نه کیږي،**احمد ابوداؤدابن ماجه[اخرجه احمد:۲۴۸/وابوداؤد:۲/۸۶]**

- **د درود ویلو فضلیت**

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی چې کوم کس ما باندي یوځل درود ووایي الله جل جلاله په هغه لس رحمتونه رالیږي.

[صحیح الجامع۴/۲۰۱]

نبی علیه وسلم فرمایي زما قبر نه د میلو ځاي مه جوړوي او په ما باندي درود ووایي تاسو چې هر چیري یاستي ستاسو درود ما ته را رسیږي.

[مسلم/۴۰۸]

نبی علیه وسلم فرمایي هغه انسان بخیل دي کوم چې د هغه مخکي زما نوم یاد شي او بیا په ما باندي درود ونه وایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[صحيح ابوداود:۳۸۳/۱]

• د قرض حلاصونکي لپاره دعا

بَارَکَ اللهُ لَکَ فِیْ أَهْلِکَ وَمَالِکَ اِنَّمَا جَزَآءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالأَدَاءُ.

ترجمه:برکت دي واچوي الله جل جلاله تا لپاره په اهل او مال ستا کې یقینا بدله د قرض ثنا ویل او ادا کول دي.

[صحيح ابن ماجه:۵۵/۲]

• د روژه ماتي په وخت کې دعا

ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوّقُ وَثَبَتَ الأَ جْرُ إِ نّ شَآ ءَ الله

ترجمه:لا ړه تنده اولانده شو رګونه او باقي پاتي شو ثواب اشاء الله.

• د خفګان او فکرمندي په وخت کې دعا

اَلَهُمَّ إِ نِّیْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَضَلَعِ الدَّيّنِ وَغَلَبَتِةِ الرِّجَالِ

ترجمه:یا الله زه پنا نیسم تا پوري د غم او د عاجزی نه او د سستئ او بیزړه توب او بخل او نه بوج د قرض او غلبی د خلکو نه.

[صحيح بخارى:۶۳۶۹]

الله جل جلاله دې مونږ او تاسو ته په دې خبرو د عمل کولو توفیق راکړي.

پدې هیله چې دغه کتاب کې وړاندې شوي موضوعات د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل ژوند د رنګينولو لپاره په عمل بنه اختيار کړو

او د ژوند په هر راز حالت کې ځان

دغه اسلامي اوصولو ته تابع وګرځو.

ومن الله توفيق:

له لوستلو مو مننه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library